

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
1.2. Facultatea	TEOLOGIE ORTODOXĂ JUSTINIAN PATRIARHUL
1.3. Departamentul	TEOLOGIE ISTORICĂ, BIBLICĂ ȘI FILOLOGIE
1.4. Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5. Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii	TEOLOGIE ORTODOXĂ PASTORALĂ

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	STUDIUL NOULUI TESTAMENT						
2.2. Titularul activităților de curs	Pr. Conf. Dr. Marian VILD						
2.3. Titularul activităților de seminar	Diac. Lect. Dr. Sabin PREDA						
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	3.2. Din care Curs	2	3.3. Seminar	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	3.5. Din care Curs	28	3.6. Seminar	14
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					13
Pregătire seminare/ laborator, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutorat					2
Alte activități					3
3.7. Total ore de studiu individual					58
3.8. Total ore pe semestru					100
3.9. Număr de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu tablă și cu proiector
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu tablă și cu proiector

6. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul/absolventul descrie conținutul și istoria textelor biblice și mesajul literal și simbolic al acestora. Absolventul recunoaște comportamentul religios, convingerile și instituțiile din alte tradiții și culturi religioase, identificând tehnicile și metodele de transmitere a valorilor creștine în medii diverse.
Aptitudini	Studentul/absolventul aplică metode exegetice, inclusiv cu ajutorul unor discipline auxiliare. Absolventul poate să stabilească legături între perspective teoretice diferite, să analizeze și să evidențieze trăsături comune ale acestora, să compare formulări diverse asupra conceptelor teologice.
Responsabilitate și autonomie	Studentul/absolventul distinge între diferitele sensuri ale textului biblic (literal, metaforic, simbolic, mistic etc.) și interpretează conținutul acestora pentru a se dezvolta spiritual și pentru a-i ajuta pe alții în dezvoltarea duhovnicească, pentru a aplica corespunzător evenimente și texte biblice în contexte didactice și/sau liturgice Absolventul are capacitatea de a înțelege și recunoaște utilitatea unor strategii de misiune, evaluează rezultatele și are perspectiva de a combina sau a crea metode noi, în funcție de contextul social, cultural sau religios.

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv: viața și activitatea Sf. Ap. Pavel	<i>Prelegere susținută în format fizic în sala de curs</i>	2 ore
2. Introducere în <i>corpus</i> -ul paulin (număr, împărțire, forma Epistolelor pauline, deuteropaulinism, etc.)	<i>Prelegere susținută în format fizic în sala de curs</i>	2 ore
3. Epistola 1 Corinteni: Dezbinările din Corint și soluții date de Apostol (1-6). Probleme de morală familială (7)	<i>Prelegere susținută în format fizic în sala de curs</i>	2 ore
4. Epistola 1 Corinteni: Adunările liturgice și folosirea harismelor (8-14). Eshatologia (15)	<i>Prelegere susținută în format fizic în sala de curs</i>	2 ore
5. Epistolele către Romani și Galateni: Îndreptarea prin credință fără faptele Legii	<i>Prelegere susținută în format fizic în sala de curs</i>	2 ore
6. Epistola către Galateni: Isagogia Epistolei. Lege și libertate creștină (1-6)	<i>Prelegere susținută în format fizic în sala de curs</i>	2 ore
7. Epistola 2 Corinteni: Apologia personală a Apostolului Pavel (1-7), colecta pentru Biserica din Ierusalim (8-9). Apologia polemică (10, 13)	<i>Prelegere susținută în format fizic în sala de curs</i>	2 ore
8. Epistola către Filipeni: Introducere, plan, structură și mesaj teologic	<i>Prelegere susținută în format fizic în sala de curs</i>	2 ore
9. Epistola către Coloseni: Introducere, plan, structură și mesaj teologic	<i>Prelegere susținută în format fizic în sala de curs</i>	2 ore
10. Epistola către Efeseni: Introducere, plan, structură și mesaj teologic	<i>Prelegere susținută în format fizic în sala de curs</i>	2 ore
11. Epistola către Filimon: Creștinismul și sclavia	<i>Prelegere susținută în format fizic în sala de curs</i>	2 ore
12. Metoda retorică în interpretarea paulină	<i>Prelegere susținută în format fizic în sala de curs</i>	2 ore
13. Repere ale teologiei pauline	<i>Prelegere susținută în format fizic în sala de curs</i>	2 ore

14. Etica Epistolelor pauline	Prelegere susținută în format fizic în sala de curs	2 ore
Bibliografie		
SFÂNTUL IOAN GURA DE AUR, <i>Comentariile sau Explicarea Epistolei către Romani</i> , Atelierele Grafice SOCEC, București, 1906;		
SFÂNTUL IOAN GURA DE AUR, <i>Comentariile sau Explicarea Epistolei II către Corinteni</i> , Atelierele Grafice SOCEC, București, 1910;		
SFÂNTUL IOAN GURA DE AUR, <i>Comentariile sau Explicarea Epistolei către Galateni</i> , Tipografia Dacia, Iași, 1901;		
SFÂNTUL IOAN GURA DE AUR, <i>Comentariile sau Explicarea Epistolei către Efeseni</i> , Tipografia Dacia, Iași, 1902;		
SFÂNTUL IOAN GURA DE AUR, <i>Comentariile sau Explicarea Epistolei către Filipeni</i> , Atelierele Grafice SOCEC, București, 1903;		
SFÂNTUL IOAN GURA DE AUR, <i>Comentariile sau Explicarea Epistolei către Coloseni, 1 Și 2 Tesaloniceni</i> , Atelierele Grafice SOCEC, București, 1905;		
SFÂNTUL IOAN GURA DE AUR, <i>Comentariile sau tâlcuirea Epistolei întâi către Corintheni</i> , trad. de Arhim. Theodosie Athanasiu, București, 1908, ediție revizuită de Constantin Făgețean, Ed. Sofia, București / Editura Cartea Ortodoxă, Alexandria, 2005;		
SF. TEOFILACT AL BULGARIEI, <i>Tâlcuirea Epistolei întâi către Corintheni a slăvitului și prea-lăudatului Apostol Pavel</i> , trad. de mitropolit Veniamin Costache, 1904, ediție revizuită de Florin Stuparu, Ed. Sofia, București \ Ed. Cartea ortodoxă, Alexandria, 2005;		
IDEM, <i>Tâlcuirea Epistolei către Romani</i> , trad. de mitropolit Veniamin Costache, 1904, ediție revizuită de Florin Stuparu, Ed. Sofia, București \ Ed. Cartea ortodoxă, Alexandria, 2005;		
IDEM, <i>Cele 14 Trimiteri sau Epistole ale slăvitului Apostol Pavel</i> , trad. mitrop. Veniamin Costache, t. III, București, 1904;		
IDEM, <i>Tâlcuirea Epistolelor către Galateni, Efeseni, Filipeni și Coloseni</i> , trad. de mitropolit Veniamin Costache, 1904, ediție revizuită de Florin Stuparu, Ed. Sofia \ Ed. Cartea ortodoxă, București, 2006;		
Fericitul TEODORET AL CIRULUI, <i>Tâlcuire la Epistolele Sfântului Apostol Pavel</i> , vol. I, trad. Iulia Cărare și Mircea Ștefan, Ed. Doxologia, Iași, 2015.		
*		
ARION, Leon Gh., „Concepția paulină despre Biserică, cu specială privire la Epistola către Efeseni”, în <i>Studii Teologice</i> VII (1965), nr. 7-8, pp. 402-417;		
BARNETT, P., <i>The Second Epistle To The Corinthians</i> (NICNT, Rev.), Eerdmans, Grand Rapids, 1997;		
BARNETT, Paul, <i>Documentele care stau la baza Noului Testament</i> , trad. Pr. Ioan Mihoc, ed. Logos, Cluj-Napoca, 2003;		
BASLEZ, Marie-Francoise, <i>Sfântul Pavel</i> , trad. Anca-Maria Christodorescu, București: Compania, 2001;		
BENEA, Olimpiu N., „Cruce și Jertfă în Epistola către Coloseni. O perspectivă a teologiei patristice și românești contemporane” în Pr. Prof. Univ. Dr. Alexandru MORARU și Drd. Paula BUD (coord.), <i>Crucea – Semn, simbol și putere</i> , Renașterea, Cluj-Napoca, 2008, pp. 105-122;		
BENEA, Olimpiu N., „Paternitatea paulină a Bisericii din Colose – repere și dileme în isagogia modernă” în <i>Analele Științifice ale Facultății de Teologie Ortodoxă</i> . Tomul XIII (2009-2011), Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, 2012, pp. 181-200;		
BEST, E., <i>A Critical And Exegetical Commentary On Ephesians</i> (ICC, Rev.), T & T Clark, Edinburgh, 1998;		
BETZ, H.-D., <i>Galatians</i> (Hermeneia), Fortress, Philadelphia 1979;		
BROWN, Rajmond E., FITZMYER, Joseph A., MURPHY, Roland E., <i>Introducere și comentariu la Sfânta Scriptură</i> , vol. I, trad. P. Dumitru Groșan, ed. Galaxia Gutenberg, 2005;		
BRUCE, F. F., <i>The Epistle To The Galatians</i> (NIGTC), Eerdmans, Grand Rapids, 1982;		
BRUCE, F. F., <i>The Epistles To The Colossians, To Philemon, And To The Ephesians</i> (NICNT, Rev.), Eerdmans, Grand Rapids, 1984;		
CIOBANU, pr. Mihai V., „Epistola către Filimon. Introducere și comentariu”, în <i>Mitropolia Moldovei și Sucevei</i> , XXXV (1959), nr. 5-6, pp. 283-298;		
COLLINS, R. F., <i>First Corinthians</i> (SP), Liturgical, Collegeville, 1999;		
COMAN, pr. dr. Constantin, „Antropologia paulină – dihotomism sau trihotomism”, în <i>Ortodoxia</i> , L (1999), nr. 1-2, pp. 26-39;		
COMAN, pr. dr. Constantin, „Libertatea și limitele ei în teologia paulină”, în <i>Vestitorul Ortodoxiei</i> , IX (1997) 173, pp. 1-4;		
COMAN, pr. dr. Constantin, „Sf. Ev. Luca, autorul Epistolelor Pastorale – o ipoteză”, în <i>Biserica Ortodoxă Română</i> , CXVI (1998) 7-12, pp. 360-370;		
CONSTANTIN, pr. Gheorghe I., „Harismele după Epistolele Sfântului Apostol Pavel”, în <i>Studii Teologice</i> , XXV (1973), nr. 1-2, pp. 21-32;		
CORBU, ierom. Agapie, „Cuvântul înțelepciunii și cuvântul cunoștinței (I Cor. 12.8). Despre teologia discursivă și cunoașterea duhovnicească”, în <i>Altarul Banatului</i> , XI (2000), nr. 4-6, pp. 21-30;		

DUNN, J. D. G., *Romans* (WBC), 2 Vols., Word, Dallas, 1988;

DUNN, J. D. G., *The Epistles To The Colossians And To Philemon* (NIGTC), Eerdmans, Grand Rapids, 1996;

DUNN, James D.G., *The Theology of Paul the Apostle*, T&T Clark, Edinburgh, 1998;

ENGELS, D., *Roman Corinth: An Alternative Model for the Classical City*, University of Chicago Press, Chicago, 1990;

FEE, G. D., *Paul's Letter To The Philippians* (NICNT, Rev.), Eerdmans, Grand Rapids, 1995;

FEE, Gordon D., *The First Epistle to the Corinthians*, NICNT, Eerdmans, Grand Rapids, 1987;

FITZMYER, J. A., *Romans* (AB), Doubleday, New York, 1993;

FITZMYER, J. A., *The Letter To Philemon* (AB), Doubleday, New York, 2000;

FITZMYER, Joseph A., *First Corinthians*, The Anchor Yale Bible 32, Yale University Press, New Haven / London, 2008;

FRAME, James Everett, *A Critical and Exegetical Commentary on The Epistles of St. Paul To The Thessalonians*, ICC, T&T Clark, Edinburgh, 1966;

GARLAND, D. E., *1 Corinthians*, BECNT, Baker Academic, Grand Rapids, Michigan, 2003;

GHEORGHE, pr. Constantin, „Iudaism și elenism în epistolele Sfântului Apostol Pavel”, în *Studii Teologice*, XXV (1973), nr. 9-10, pp. 648-662;

GILL, D. W. J., „Corinth: a Roman Colony in Achaea”, în *Biblische Zeitschrift*, 37 (1993), pp. 259-264;

HOEHNER, H., *Ephesians: An Exegetical Commentary*, Baker, Grand Rapids, 2002;

IDEM, „Comuniunea credincioșilor cu Hristos și întredolaltă prin Sfânta Euharistie după I Corinteni 10,14-22”, în vol. *Persoană și comuniune. Prinos de cinstitie Preotului profesor academician Dumitru Stăniloae, 1903-1993*, ed. de Diac. asist. Ioan I. Ică jr., Sibiu, 1993, p. 420-434;

KEENER, C. S., *1- 2 Corinthians* (NCBC), Cambridge University Press, Cambridge, 2005;

LINCOLN, A. T., *Ephesians* (WBC), Word, Dallas, 1990;

LONGENECKER, R. N., *Galatians* (WBC), Word, Dallas, 1990;

MARCU, Diac. Dr. Grigorie T., *Saul din Tars*, Sibiu, 1939;

MARCU, pr. prof. dr. Grigorie T., „Problema unității creștine în lumina Epistolelor pauline”, în *Studii Teologice*, XVII (1965), nr. 5-6, pp. 275-285;

MARCU, T. Grigorie, „Un document inspirat de mărinimie creștinească (Epistola către Filimon)”, în *Mitropolia Ardealului*, II (1957), nr. 5-8, pp. 412-428;

MARTIN, R. P., *2 Corinthians* (WBC), Word, Waco, 1986;

MIHOC, Daniel, „Aspects of Ecclesiology in the Letter to the Ephesians according to St. John Chrysostom”, în *Sacra Scripta*, VI (2008) nr. 2, 182-199;

MIHOC, pr. asist. dr. Vasile, „Epistola Sfântului Pavel către Galateni – introducere, traducere și comentariu (teza de doctorat)”, în *Studii Teologice*, XXXV (1983), nr. 3-4, pp. 161-298, și nr. 5-6, pp. 329-463, și în volum: București, 1983, 278 p.;

MIHOC, pr. dr. Vasile, „Ecleziologia Noului Testament”, în *Studii Teologice* XXIX (1977), nr. 3-4, pp. 233-248;

MIHOC, pr. dr. Vasile, „Unitatea creștinilor întru Hristos și Biserica potrivit Epistolei către Efeseni”, în *Mitropolia Ardealului*, XXI (1976), nr. 1-3, pp. 104-113;

MIHOC, pr. prof. dr. Vasile, „Imlul hristologic al Epistolei către Filipeni în contextul său (Fil. 1,27-2,18)”, în vol. *Per me il vivere e Cristo (Filippesi 1,1-3,21)* (Serie Monografica di „Benedictina”, Sezione Biblico-Ecumenica, 14), Roma, 2001, pp. 89-136;

MIHOC, Pr. Prof. Dr. Vasile, *Epistola Sfântului Apostol Pavel către Galateni. Traducere, introducere și comentariu*, Ed. IBMBOR, București, 1983;

MIRCEA, Ioan, „Explicare la textul chenetoc din Filipeni 2,5-8”, în *Studii Teologice* XXXIV (1982), nr. 3-4, pp. 159-166;

MOO, D. J., *The Epistle To The Romans* (NICNT, Rev.), Eerdmans, Grand Rapids, 1996;

MORARU, drd. Eugen, „Adam cel vechi și Adam cel Nou – Iisus Hristos în epistolele pauline”, în *Mitropolia Ardealului*, XXIX (1984), nr. 3-4, pp. 175-185;

MUNTEANU, Prof. Dr. L. G., *Viața Sfântului Apostol Pavel*, ed. a II-a, Cluj-Napoca, 2004;

MURPHY-O'CONNOR, Jerome, *Paul: A Critical Life*, Oxford University Press, Oxford, 1997;

MURPHY-O'CONNOR, Jerome, *St. Paul's Corinth: Texts and Archaeology*, Glazier, Wilmington, 1983;

NEAGA, dr. N., „Atitudinea Sfântului Apostol Pavel față de Vechiul Testament”, în *Mitropolia Ardealului*, XII (1967), nr. 8-9, pp. 633-638;

NICOLAESCU, diac. prof. N. I., „Actualitatea Epistolei I-a către Corinteni (I)”, în *Studii Teologice*, III (1951), nr. 1-2, pp. 61-99; și (II), nr. 3-4, pp. 167-213;

NICOLAESCU, prof. diac. Nicolae, „Ideile dogmatice și misionare ale epistolei către Coloseni”, în *Mitropolia Olteniei*, V (1954), nr. 4-6, pp. 152-161;

NICOLAESCU, Prof. Nicolae I., „Actualitatea Epistolei I către Corinteni” în *Studii Teologice* 1-2/1951 pag.61-99 și *Studii Teologice* 3-4/1951 pag.167-213;

O'BRIEN, P. T., *The Epistle to the Philippians* (NIGTC), Eerdmans, Grand Rapids, 1991;

O'BRIEN, P. T., *Colossians, Philemon* (WBC), Word, Waco, 1982;

ONIȘOR, pr. drd. Remus, „Unitatea și integritatea creației în scrierile Sfântului Apostol Pavel”, în *Studii Teologice*, XLI (1989), nr. 4, pp. 37-52;

PERROT, Charles, „La diaspora juive de Rome”, în *Aux origines du chistianisme*, Galimard, Paris, 2000, pp. 418-429;

PETIAN, Pr. Dr. Mihai, *Epistola I către Corinteni. Introducere, traducere și comentariu*, Ed. Andreiană, Sibiu, 2016;

PREDA, drd. Constantin, „Rom. 3,10-18; Apelul la autoritatea Sfintei Scripturi și rolul acesteia în argumentația paulină din Rom. 1-4”, în *Studii Teologice*, LII (2000), nr. 1-2, pp. 100-115;

SCHNACKENBURG Rudolf, *Der Brief an die Epheser* (EKK), Neukirchener Verlag, 1982;

SCHNELLE, UDO, *Paulus. Leben und Denken*, Walter de Gruyter, Berlin - New York, 2003;

SCHRAGE, Wolfgang, *Der 1 Brief An Die Korinther (1,1-6,11 / 6,12-11,16 / 11,17-14,40 / 15,1-16,24)*, (EKK), Neukirchener Verlag / Benziger / Patmos, 1991/1995/1998/2001;

SILVA, M., *Philippians* (BECNT), Baker, Grand Rapids, 2005;

SÎRBU, mgrd. Gheorghe, „A existat o Epistolă a Sfântului Apostol Pavel către Laodiceeni?”, în *Ortodoxia*, XII (1960), nr. 3, pp. 405-431;

STUHLMACHER, Peter, *Der Brief an Philemon* (EKK), Neukirchener Verlag, 1975;

TARAZI, drd. Nadim, „«Pace celor de departe și pace celor de aproape» (după Efeseni 2, 11-22)”, în *Ortodoxia*, XXV (1973), nr. 1, pp. 114-121;

TARAZI, drd. Nadim, „Învățătura despre Sfânta Cruce în teologia paulină”, în *Ortodoxia*, XXVI (1974), nr. 1, pp. 179-184;

TARAZI, drd. Nadim, „Relația dintre Botez și Înviere în viața credinciosului după Epistola către Romani”, în *Studii Teologice*, XVI (1974), nr. 1-2, pp. 60-65;

THISLTON, A. C., *First Corinthians: A Shorter Exegetical And Pastoral Commentary*, Eerdmans, Grand Rapids, 2006;

TODORAN, Simion, „Epistola către Romani a Sfântului Apostol Pavel. Studiu introductiv”, în *Credința Ortodoxă* I (1996), nr. 3, pp. 20-35;

TODORAN, Simion, „Pneumatologia paulină”, în *Anales Universitatis Apulensis*, Series Theologica, Alba Iulia (2004), nr. 4, pp. 1-14;

TOFANĂ, Stelian, „Harisma «vorbirii în limbi» mai este prezentă încă în Biserica? O perspectivă paulină”, *Studia Theologia Orthodoxa Universitatis* (2011) 1, pp.15- 33;

TOFANĂ, Stelian, „Întruparea Mântuitorului Iisus Hristos și implicațiile ei antropologice și cosmice, în viziunea Sf. Apostol Pavel (Gal. 4, 4-7; Rom. 8, 19-22)”, în *Studia Theologia Orthodoxa Universitatis* (1996) 1-2, pp. 37-52;

TUDOR, pr. drd. Alexandru I., „Tradiția în epistolele pauline”, în *Ortodoxia*, XXIV (1972), nr. 4, pp. 557-568;

VERZAN, Pr. Dr. Sabin, *Sfântul Apostol Pavel*, Basilica, 2018 (600 pagini);

VILD, pr. drd. Marian, „«Charis» în concepția Sfântului Apostol Pavel”, în *Revista Teologică*, XIII [85] (2003), nr. 3, pp. 19-39;

VILD, Pr. Marian, *Eshatologia paulină*, Editura Universității, București, 2017;

VIZITIU, Mihai, „Lucrarea și darurile Sf. Duh după Epistolele I și II Corinteni”, în *Teologie și Viață*, I (1991) nr. 9-12, pp. 144-159;

WOLTER, Michael, *Der Brief an die Römer 1-8* (EKK), Neukirchener Verlag / Benziger / Patmos, 2014;

ZAMFIR, ierom. drd. Modest, „Eclesiologia paulină reflectată în comentariul Sfântului Ioan Gură de Aur la Epistola către Efeseni”, în *Ortodoxia*, XLIV (1982), nr. 4, pp. 492-503.

7.2. Seminar		
1. Seminar introductiv (metoda de lucru, bibliografie, exigențe, evaluare, etc.)	<i>Seminarizare prin discuții și dezbateri interactive în sala de curs</i>	1 oră
2. Epistolografia noutestamentară – specificități (cu exemple)	<i>Seminarizare prin discuții și dezbateri interactive în sala de curs</i>	1 oră
3. Modele de exegeză a epistolarului paulin (omilia exegetică patristică, exegeza istorico-critică – privire comparativă)	<i>Seminarizare prin discuții și dezbateri interactive în sala de curs</i>	1 oră
4. Exerciții de interpretare a unui text paulin potrivit analizei retorice	<i>Seminarizare prin discuții și dezbateri interactive în sala de curs</i>	1 oră

5. Stabilirea unor repere metodologice în exegeza epistolelor pauline	<i>Seminarizare prin discuții și dezbateri interactive în sala de curs</i>	1 oră
6. Tradiția manuscrisă a <i>corpus</i> -ului paulin (cele mai vechi manuscrise care transmit textul, utilizarea edițiilor critice care redau conținutul manuscriselor, etc.)	<i>Seminarizare prin discuții și dezbateri interactive în sala de curs</i>	1 oră
6. Exerciții de metodă pe un text paulin: Filipeni 2, 5-11 (Imnul hristologic)	<i>Seminarizare prin discuții și dezbateri interactive în sala de curs</i>	1 oră
7. Exerciții de metodă pe un concept paulin: Îndeptarea prin credință fără faptele Legii (pe texte din Romani și Galateni)	<i>Seminarizare prin discuții și dezbateri interactive în sala de curs</i>	1 oră
8. Contexte diferite în discursul paulin. Exemplu de lucru: Euharistia în 1 Corinteni capitolul 10 și în 1 Corinteni cap 11	<i>Seminarizare prin discuții și dezbateri interactive în sala de curs</i>	1 oră
9. Partea parenetică a epistolelor pauline. Exemplu de lucru: Coloseni 3, 18-4,1 (<i>Haustafeln</i>).	<i>Seminarizare prin discuții și dezbateri interactive în sala de curs</i>	1 oră
10. Prologul și încheierea Epistolelor pauline: utilitatea lor pentru isagogia epistolelor (cu exemple)	<i>Seminarizare prin discuții și dezbateri interactive în sala de curs</i>	1 oră
12. Conexiuni: Comentarii patristice și iconografie	<i>Seminarizare prin discuții și dezbateri interactive în sala de curs</i>	1 oră
13. Aparatul critic al unei lucrări de seminar – recapitulare	<i>Seminarizare prin discuții și dezbateri interactive în sala de curs</i>	1 oră
14. Programarea lucrărilor de seminar pentru semestrul următor	<i>Seminarizare prin discuții și dezbateri interactive în sala de curs</i>	1 oră

Bibliografie

Alături de cele menționate pentru curs:

- AA. VV., *Dicționar enciclopedic al Bibliei*, Ed. Humanitas, București, 1998;
- ALKIER, Ștefan. *Introducere în Noul Testament*, trad. Pr. Cosmin Pricop și Ierom. Ioan Popoiu, ed. Universității din București, 2018;
- BEKER, J. Cristiaan, *Paul the Apostle. The Triumph of God in Life and Thought*, Fortress Press, Philadelphia, 1980;
- BENGA, PR. DR. DANIEL, *Metodologia studiului și cercetării științifice în Teologie*, Ed Sofia, București 2003;
- BIANCHI, E., *Cuvânt și Rugăciune. Introducere în lectura duhovnicească a Scripturii*, Ed. Deisis, Sibiu 1996;
- BRECK, John, *Cum citim Sfânta Scriptură? Despre structura limbajului biblic*, trad. Ioana Tămăian, Ed. Reîntregirea, Alba-Iulia, 2005;
- CHARPENTIER, É., *Să citim Noul Testament*, București, 1999;
- DETTWILER, Andreas, - KAESTLI, Jean-Daniel, - MARGUERAT, Daniel (eds.), *Paul, une théologie en construction*, Labor et Fides, Geneva, 2004;
- DUFOUR, X.-L., (ed.), *Vocabular de Teologie Biblică*, București, 2001;
- EGGER, Wilhelm, *Metodologia Noului Testament*, trad. Dumitru Groșan, ed. Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuș, 2006;
- FEE, G. D., - STUART, D., *Biblia ca literatură*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 1998;
- FERARU, R. M. - JINGA, C., *Merele de aur. Antologie de documente scrise din epoca Noului Testament*, Ed. Marineasa; Timișoara, 2001;
- GRAY, Patrick, *Cum să citim și să interpretăm Epistolele Sfântului Pavel*, trad. Alin-Liviu Gerorgescu, Sofia, București, 2019;
- GUILLETTE, N., *Introduction a la lecture du Nouveau Testament*, Paris, 1980;
- HAYES, H. John, - HOLLADAY, R. Carl, *Biblical Exegesis. A Beginner's Handbook*, John Knox Press, Westminster, 32007;
- KLAUCK, Hans-Josef, *Ancient Letters and the New Testament. A Guide to Context and Exegesis*, Baylor University Press, Waco, Texas, 2006;
- KLEIN, Hans, *Der Brief des Apostels Paulus an die Römer*, Sibiu, Honterus, 2019;

KOESTER, H., *Introduction to the New Testament. Vol. 1: History, Culture and Religion of the Hellenistic Age; Vol. 2: History and Literature of Early Christianity*, Second Edition, Walter de Gruyter, New York, Berlin, 1995;
 KUEN, Alfred, *Cum să interpretăm Biblia?*, trad. Constantin Moisa, Ed. Stephanus, București, 2002;
 MARGUERAT, D., (ed.), *Introduction au Nouveau Testament. Son histoire, son écriture, sa théologie*, Genève, 2001;
 MORESCHINI, C., – NORELLI, E., *Istoria Literaturii creștine vechi grecești și latine. De la Apostolul Pavel la Constantin cel Mare*, Ed. Polirom, Iași 2001.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se predă, în domeniul studiului Noului Testament, în alte centre universitare din țară. În vederea adaptării la cerințele spațiului public românesc a conținutului disciplinei, au avut loc întâlniri și discuții cu reprezentanți de seamă ai Bisericii Ortodoxe Române, în comisiile de învățământ ale Sfântului Sinod, cu cercetători în domeniul studiilor biblice, cu profesori de Noul Testament și teologie biblică din învățământul preuniversitar și cu elevi și studenți.

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	Evaluare finală	Examen scris tip grilă	70%
9.5. Seminar	Verificare de parcurs Prezența activă și gradul de implicare	Test evaluare	30%
Standard minimum de performanță	Cunoștințe elementare cu privire la isagogia, exegeza și teologia, cărților biblice studiate, cu accent pe specificitățile genului epistolar, în general și al celui paulin, în special. Cunoașterea vieții și activității Sf. Ap. Pavel.		

Data Completării
28.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
30.09.2025

Semnătura Directorului de Departament